

MSB PREMIER DAC, PREMIER DIGITAL DIRECTOR EN S202 STEREO EINDVERSTERKER

Extreme (natuurlijke) resolutie door ongekende synergie

Super Audio CD (SACD) is een optische disc die werd geïntroduceerd in 1999. Het was ontwikkeld door een samenwerking tussen Philips en Sony en was bedoeld als de opvolger van de Compact Disc (CD). Inmiddels weten we allemaal hoe dit is verlopen en één van de redenen waarom het nooit het beoogde succes is geworden, is veroorzaakt doordat de gemiddelde consument geen of bijna geen verschil tussen beide formaten waar kon nemen. Inmiddels staan we met beide benen in het streaming audio-tijdperk en wordt muziek wederom in verschillende resoluties aangeboden. Maar waarom is daar op zo weinig systemen daadwerkelijk wat van terug te horen? Het antwoord komt van niemand minder dan het Amerikaanse MSB Technology. Niet allen één van de wereldmarktleiders op het gebied van digitale dataverwerking bij audioproducten, maar ook in staat om alle schakels, inclusief de versterking, zelf in eigen huis te ontwikkelen en produceren.

MSB staat voor 'Most Significant Bit' en is inmiddels 37 jaar geleden door Larry Gullman opgericht. Op het moment dat de broers Jonathan, een elektrotechnisch ingenieur en Daniel, een werktuigbouwkundig ingenieur, in 2016 het bedrijf overnamen van hun vader, sloeg MSB Technology, zoals het bedrijf voluit heet, een frisse en gedurfde nieuwe richting in. Eerst door de introductie van de ongeëvenaarde Select 2-DAC. Een prachtig apparaat dat minimalistische vormgeving en onberispelijke bouwkwaliteit combineert met een analogoog voorversterkerge-deelte met constante impedantie. Met de vervolgens volledig nieuw ontwikkelde hybride ladder-DAC-modules, wisten de broers op dat moment een nieuwe standaard voor het leven-secht afspelen van digitale media neer te zetten. Jonathan: "Hoewel we maar een klein team met toegewijde ingenieurs en productiespecialisten, gevestigd in Silicon Valley zijn, werken we wel met veel passie. Een gedrevenheid is bedoeld om de kritische muziekminnende consument het beste op het gebied van hoogwaardige audio te bieden. Ons hechte team, geleid door mij en Daniel, combineert elegant ontwerp denken met een hartstocht voor levensechte muziekreproductie. Om dat te bereiken bouwen en creëren we een breed scala aan hifi-producten. Hieronder niet alleen de serie DAC's waar we bekend door zijn geworden, maar ook versterkers. Door te streven naar een nauwe integratie tussen elektrische, mechanische en consumentenbehoeften, streven we ernaar om de luisterervaring naar een alsmaar hoger niveau te tillen. Bij de productie houden we ook rekening met het milieu, zo is het volledige energieverbruik van onze productie gecompenseerd met zonnepanelen. We produceren dus echt groen. Uiteindelijk halen we onze voldoening uit innovatie en het delen van onze geavanceerde technologieën met de wereld. Gedurende de meer dan 30 jaar die we inmiddels bezig zijn, heeft het ontwerpen van DAC's ons heldere en scherpe inzichten opgeleverd. Een visie om producten te ontwikkelen die klaar zijn voor de toekomst. Meer dan ooit, heeft ons huidige produc-

tassortiment de meest flexibele architectuur tot nu toe. Daarbij heeft de interne ontwikkeling en productie in Californië het digitale front-end naar een nieuw prestatieniveau gebracht. Een resultaat waar we uiteraard enorm trots op zijn."

Productie in eigen huis

"In tegenstelling tot de meeste collega's wordt bij ons niet alleen alles in eigen huis ontworpen en ontwikkeld, maar ook vervaardigd. Zo heeft het chassisontwerp een cruciaal effect op de productprestaties. Zodra lay-out, esthetiek, isolatie en koeling zijn geoptimaliseerd, programmeren we onze CNC-machines zorgvuldig om massieve blokken ruw aluminium in hun uiteindelijke vorm te frezen. Elk chassis kan tot wel acht uur autonome bewerking vergen om de ingewikkelde en fijne details te produceren die voor MSB zo typerend zijn. CNC-bewerkingen vormen de ruggengraat van flexibele productie voor kleine bedrijven zoals MSB. Producties op grotere schaal bevatten meestal onderdelen die zijn gemaakt van metalen gietstukken, gesmeed metaal en onderdelen die in een plastic mal zijn geïnjecteerd. Die processen produceren goedkopere onderdelen, maar zijn minder flexibel en leveren niet de gewenste kwaliteit voor het hoogwaardige productieproces. Onze workflow geeft prioriteit aan bewerkt aluminium, maar we vervaardigen ook componenten van roestvrij staal, messing, Delrin en koper. Om elk onderdeel nauwkeurig vorm te geven, kunnen we de optimale snijmachine kiezen voor de creatie ervan. Hiervoor hebben we zowel een 5-assige als 3-assige frees of een draaibank tot onze beschikking. Check zeker ook de video op de website van MSB. Die is behoorlijk indrukwekkend en toont wat het bedrijf kan. Elk geproduceerd chassis wordt zorgvuldig met de hand afgewerkt en geïnspecteerd door bekwame vakmensen. Vervolgens sturen we ze naar onze lokale anodiseerpartner voor de definitieve afwerking. De schoonheid en het gevoel van onze geanodiseerde afwerkingen vormen nog maar een klein detail dat bijdraagt aan de MSB-ervaring."

Premier DAC

Zoals u hopelijk uit voorgaande alinea's heeft begrepen, behoort MSB absoluut bij de ere-liga van DAC-fabrikanten. Er zijn namelijk maar een handjevol producenten op de wereld die in staat zijn al hun onderdelen en techniek helemaal zelf bedenken en te vervaardigen. Dat MSB daar één van is heeft helaas wel zijn weerslag op de prijs. Als dat voor u een reden is om af te haken kunt u dat het beste nu doen. Voor alle anderen begint nu eigenlijk het echt leuke deel van het verhaal pas. Want waar is dit trio gehoormatig toe in staat en wat heeft deze fanatieke fabrikant allemaal bedacht om tot een klankmatig prestatieniveau te komen, waar nog maar heel weinig andere ooit zijn geweest. Het hart van de prachtig chique afgewerkte, uit één blok aluminium gefreesde, maar toch heerlijk basaal aandoende Premier DAC (43,2 cm breed, 5,1 cm hoog zonder voeten, 30,5 cm diep en 8,2 kilo zwaar), bestaat uit de vier eersteklas DAC-modules genaamd Prime. Deze zijn volgens MSB niet alleen in staat tot een ongeëvenaard detailniveau, maar reproduceren ook de muzikaliteit, soundstage en textuur van de originele uitvoering. In technische waarden omgezet wordt dit gerealiseerd door een volledig uitgebalanceerde, ultrahoge precisie, discrete ladder DAC-architectuur. De metalen behuizing rond de DAC-modules draagt bij tot de temperatuurstabiliteit en dat hoor je. Het massieve trilling- en resonantie-onderdrukkende chassis zorgt dat het interne ontwerp de best mogelijke kwaliteit van PCM en native DSD-bestanden mogelijk maakt. De MSB-circuits die met lage impedantie de versterking rechtstreeks aan kunnen sturen, doen dit zonder kleuring of bufferruis toe te voegen.

Modulair opgebouwd

Hoewel er vandaag de dag gelukkig steeds meer fabrikanten hun producten modulair opbouwen (waardoor ze veel toekomstbestendiger zijn en blijven), is MSB ook hier één van de grote voorlopers. Een denkwijze die echter ook veel kunde

en zorg vereist. Met name omdat iedere module of audio-ingang invloed op zowel de geluidskwaliteit van de DAC als de algehele gebruikerservaring heeft. Audio-ingangen veranderen na verloop van tijd en vormen de belangrijkste reden waarom digitale apparatuur verouderd raakt. Om deze reden heeft deze Amerikaanse fabrikant hun invoermodules dusdanig gestandaardiseerd, dat ze door iedere gebruiker eenvoudig kunnen worden vervangen. Hoewel elke interface gegevens naar de DAC kan overbrengen, hebben ze allemaal hun eigen voor- en nadelen. Het belangrijkste verschil tussen de interfaces is, dat ze verschillende hoeveelheden ruis en jitter aan het audiosysteem toevoegen. Dus ieder dient op zijn beurt op perfect geïsoleerde wijze, bit-perfecte gegevensoverdracht met zo min mogelijk ruis en jitter te bewerkstelligen. Heel prettig is dat de MSB-ingangsmodule zijn gestandaardiseerd. Het is dus een verwisselbaar ontwerp dat door al hun DAC-modellen wordt ondersteund. Elke module maakt daarbij gebruik van een mooi gereedschapsloos hendel/vergrendelingsstelsel, wat prettig werkt en snelle upgrades en vervangingen mogelijk maakt. Ook handig als je van het MSB Trade In / Trade Up-programma gebruik maakt.

Optimaal bedieningscomfort

De rest van de uitrusting wordt gevormd door een hele degelijke en zwaar uitgevoerde, eigen ontworpen afstandsbediening. Een gewichtig kleinood dat nu eens geen verwisselbare batterijen bevat, maar middels een USB-kabel kan worden opgeladen. Op de voorzijde van deze DAC wordt het grote LED-display, dat zelfs van 10 meter afstand is af te lezen, rechts geflankeerd door een draairegelaar en links door drie druktoetsen met precies drukpunt voor bediening van de menu-functies. Aan de achterzijde zijn gebalanceerde uitgangen, twee aansluitingen voor de externe voeding en nog digitale ingangen voor AES/EBU, S/PDIF coaxiaal, 2x Toslink/optisch en een wordclock-aansluiting te vinden. Een output-

board met RCA is ook beschikbaar als je de DAC aansluit op een niet-gebalanceerde voorversterker of eindtrap. Hier is dan een galvanische scheiding ingebouwd om te voorkomen dat de massa en de negatieve pool de DAC-modules zouden beïnvloeden.

Premier Digital Director

Een bijzonder en voor mij tot op heden nog onbekende schakel wordt gevormd door de Premier Digital Director (43,2 cm breed, 5,1 cm hoog zonder voeten, 30,5 cm diep en 8 kilo zwaar). Een apparaat dat bedoeld is om essentiële DAC-functies te verbeteren. Hoe dat in zijn werk gaat? Door allereerst alle externe digitale audiobronnen volledig te isoleren voor stoorsignalen. Met behulp van de gepatenteerde optische ProISL-laserglasvezelverbinding (mooi woord voor Scrabble), elimineert de Digital Director de koppeling die stoorinvloeden naar de DAC voeren van iedere digitale bron. De verhoogde rekenkracht zorgt er tenslotte voor dat de eigen MSB digitale filteralgoritmen, een nieuw, nog hoger niveau van realisme en nauwkeurige analoge reproductie bereiken. Om de MSB-audiotechnologie nog verder te ontwikkelen, gebruikt de Digital Director twee hoogwaardige DSP's, die elk in staat zijn om 12 miljard bewerkingen per seconde te doen en die samenwerken met twee zelfgeprogrammeerde FPGA's. Dit is meer dan 4 maal de verwerkingskracht die momenteel beschikbaar is in de ingebouwde processoren van de huidige MSB-DAC's. Mede hierdoor wordt de levensduur van nieuwe en bestaande DA-converters tot ver in de toekomst verlengd. Maar dat is nog niet alles: geavanceerde nieuwe digitale filters, ontstaan uit decennia van onderzoek en ontwikkeling, zorgen ervoor dat de MSB-DAC's een superieure authentieke reconstructie bieden van het originele analoge signaal. Dit zorgt volgens de ontwerpers voor een completer geluidsbeeld. Aangevuld door mooiere texturen van complexe uitvoeringen zoals massale hoorns, zang, close-miking piano, grote ensembles en volledige orkesten. Wat naar voren komt, is de meest natuurlijke en emotionele presentatie die ze volgens hun zeggen ooit zouden hebben gemaakt.

S202 stereo eindversterker

Terug nu naar een volledig analog product en wel in de vorm van de in mijn ogen prachtig vormgegeven MSB S202 stereo eindversterker. Een enorm solide apparaat met afmetingen van 40,4 cm breed, 17,8 cm hoog, 48,3 cm diep en een

forse 41 kilo zwaar. Eigenlijk zou u zelf eens moeten ervaren hoe zoiets aanvoelt. Aanvoelt? Het is toch een 'gewoon' uit massief aluminium delen vervaardigd apparaat? Ja, op zich wel. Maar de pasvorm is bizar goed en de oppervlakte-afwerking voelt echt enorm 'smooth' en zijdezacht aan. Knap gedaan. Hoewel u het misschien in de context van deze test niet zou verwachten, blijkt de S202 de instap in de wereld van MSB te zijn. Feitelijk is deze stereo eindversterker afgeleid van de veel duurdere S500-stereoversterker en is het 'Trickle-down-technologie' die is verwerkt in een compacter raamwerk met minder vermogen. Toch is de versterker net zo goed toegerust om het ultrahoge dynamische bereik van de MSB-DAC's moeiteloos aan te kunnen. Ook hier wordt gewerkt met een geoptimaliseerde architectuur op de kritieke gebieden van audioprestaties, voedingen en het ultra-ruisarme ontwerp. Helemaal volgens de ontwerpfilosofie van MSB bezit ook de S202 een volledig modulair ontwerp. Voeg daarbij een klasse A-ingangstrap met bijpassende impedantieschakelaar en een volledig gefreesde CNC-behuizing en de S202 biedt als versterker de beste prijs-kwaliteitverhouding die het merk ooit heeft gerealiseerd.

Bijna ongelimiteerd vermogen

Dankzij een enorme maatwerk-ringkerntransformator en robuuste uitgangsbuffers, biedt de S202 niet alleen volgens de fabrikant een prachtige transparantie en holografische lusterervaring, maar is het ook vooral 'moeiteloos' wat de toon zet. Zelfs bij moeilijke luidsprekers. Het te leveren uitgangsvermogen is 2 x 200 watt aan 8 ohm, 2 x 380 watt aan 4 ohm en blijft bij lage impedanties volledig stabiel. Qua verdere opzet heeft de S202 een discreet ontwerp met een klasse A-ingangstrap. Het resultaat is een product met minimale signaalreflecties, ingangsruijs en vervorming, terwijl ook de vermogensoverdracht en het dynamisch bereik worden gemaximaliseerd in een ontwerp zonder negatieve feedback. Alle componenten zijn zorgvuldig gekozen vanwege hun sonische prestaties en lange levensduur, zodat de versterker gebouwd is om lang mee te gaan. Hoewel er op een eindversterker natuurlijk altijd minder knoppen aanwezig zijn dan ieder ander apparaat, zijn er op de S202 toch hier en daar best wat verstopt. Vooral de wijze hoe je hem door kunt lussen en dat hij

inschakelt als je ook de DAC of voorversterker inschakelt, zijn uitgebreider dan ik ooit eerder heb ervaren. Hij is dus ook nog eens Custom Install/domotica-vriendelijk. Ook de achterzijde blijkt bovengemiddeld uitgebreid. Prachtige luidsprekeraansluitingen met een heus aandraaimoment zorgen altijd voor de meest ideale grip zonder je spades kapot te draaien. De ingangen zijn gebalanceerd, maar vooral interessant zijn de aardingsmogelijkheden gescheiden per kanaal en een schakelaar waarmee je de ingangsimpedantie in drie standen kunt optimaliseren. Prachtig.

Setup

Het is een ongeschreven regel dat het testen van high-end geluidsapparatuur tricky en meer kritisch wordt met het stijgen van de prijzen. Niet in de zin dat je bij duurdere producten steeds meer moet gaan zoeken naar de zogenaamde 'kleine' verbeteringen, maar dat het steeds meer kennis en kunde vraagt om het werkelijk mogelijke prestatieniveau te halen. Vergelijk het maar met Formule 1-auto's en hun kritische gevoeligheid voor bijna iedere parameter. Op het ene circuit rijdt een bepaalde auto top, terwijl hij op het volgende circuit zonder verdere aanpassingen aan de afstelling nog amper met het grote veld mee zou kunnen komen. De grote uitdaging is dus iedere keer opnieuw om een product of set tot grote hoogtes proberen te krijgen. Frank Vermeylen, zaakvoerder van Very Fine Solutions en eveneens Europees verkoopleider voor MSB, is zich hier enorm sterk van bewust. Daarom heeft hij dit keer ook de topkabels van het nieuwe Nederlandse kabelmerk IKIGAI Audio meegenomen. Ik heb het dan over de KINZAN-lijn. Eigenaar en ontwerper Jeffrey Dam combineert voor zijn topmodellen 5N zilver en 24K goud. Speciaal behandeld om een monokristallijne draad te vormen. Deze techniek is essentieel anders dan de meeste andere fabrikanten. Die starten met monokristallijne draad, die door fabricage tot kabel, gebroken worden in meerdere kristallen. Bij IKIGAI heeft elk type kabel filigraan, of mengsels van filigraan tot dikkere zilveraders. Ook puur katoen wordt gebruikt als diëlektricum. Het katoen is beschermd tegen de omgeving om zijn unieke eigenschappen in de loop van de tijd constant te houden. De connectorcontacten zijn aan de draden gelast om een punt-naar-punt-verbinding te vormen die de

contactweerstand verliest en de materiaaleigenschappen op hetzelfde hoge niveau houdt. Qua luidsprekers hebben de Master Contemporary C exemplaren dit keer versterking gekregen van een set Illumina Vocalis MK2, Boenicke W5 SE+ en Estelon YB2. Versterkers die in dit vergelijk verder meelopen zijn een Zanden 6000 en een CH Precision I1, terwijl als streamer en Roon Core een Grimm MU1 dient. Overige aanvullende streamers en DAC's zijn een Esoteric N-01XD en een Aurender N30SA. Bekabeling bestaat buiten de fraaie IKIGAI Audio KINZAN-lijn uit de bekende cocktail van Nirvana Audio, Siltech, AudioQuest, Essential Audio Tools en Kemp Elektroniks. Van al deze merken heb ik verschillende types en modellen liggen die voor iedere setting verschillen. Einddoel is een 'onzichtbaar' totaalgeheel te creëren waarbij de kabels enkel de weergave ondersteunen, zonder de aandacht op zichzelf te trekken.

Luisteren met de Premier DAC en Digital Director

De kernwaarden en klanksignatuur van het merk MSB zijn mij zeer goed bekend. Eén van de mooie en intrigerende facetten daarvan, is dat het best afwijkt van de andere, concurrerende merken. Nu heeft ieder merk en model van nature een eigen karakter, maar bij MSB is het een logisch gevolg van hun denk- en werkwijze. Zo behoort hun ruis- of stoornisloos tot de laagste op de markt en is het oplossende vermogen tegelijkertijd bijzonder hoog. Wat er dan in hun geval is ontstaan, is een opmerkelijk zachte, vloeiende en melodieuze klank. Een weergave zonder enige compressie of benadrukking. Eén die in sommige situaties zelfs dermate anders overkomt, dat je er eerst een poosje aan moet wennen. Luister je echter langer, dan blijkt deze zachte klank helemaal niet soft maar juist ontzettend natuurlijk. Met name omdat er wel een buitengewoon natuurlijke omlijning aanwezig is en de weergave een prachtig natuurlijk patina bezit. In de eerste ronde staat de MSB S202 stereo eindversterker nog even 'buitenspel' en maak ik gebruik van de hier aanwezige versterkers.

De invloed van kabels

Hoe beter de set, hoe groter de invloed van kabels, rack,

stroomvoorziening en aanverwante maatregelen worden. Daardoor begrijp ik Franks keuze om hier IKIGAI Audio bij te betrekken heel goed. Deze Nederlandse kabels zijn namelijk bijzonder knap ontworpen door een buitengewoon door de wol geverfde ontwerper. Een man die o.a. heeft gewerkt bij Kharma en Philips en daar actief is geweest bij de ontwikkeling van specifieke producten. Wat de IKIGAI audio KINZAN-kabels (digitaal, interlinks, speakerkabels en powercords) van veel concurrenten onderscheidt, is de eigenschap om net als MSB, op natuurlijke wijze schoon en georganiseerd te klinken. Ook is er een aanstekelijke 'bite' en acceleratie waarneembaar, waar tegelijkertijd lastig te verenigen eigenschappen als openheid/transparantie en organische timbres en klankkleuren met elkaar meelopen. In het geval van MSB worden de sterke eigenschappen nog sterker, wordt het quasi lieve deel omgebogen naar een wat nadrukkelijker spannende presentatie en komt er meer dynamische impact, vulling, kleur en drive bij het totaalgeheel.

Onderhuidse kwaliteiten

Luisteren naar deze MSB-combi is een waar genoegen. Zelfs dusdanig dat het al snel verslavend kan gaan werken. Het is geen weergave die je vanaf de eerste seconde al stuiterend in opperste extase van je stoel laat vallen maar om het verschil aan te geven haal ik er even een 'gevaarlijke' directe concurrent bij. Namelijk het Engelse dCS. Zowel MSB als dCS ontwikkelen hun eigen digitale techniek, maar het Engelse merk bezit bijna de omgekeerde signatuur en profileert zich

veel nadrukkelijker. Noem het de 'wauw'-factor bij de eerste demo. MSB daarentegen heeft doorgaans wat meer tijd nodig om het echt op waarde te schatten. Het één is niet per se beter dan het ander, maar het is wel iets om rekening mee te houden en zeker bij een korte demo.

Met en zonder Digital Director

Wanneer ik weer terugga naar het Amerikaanse merk, want daar gaat deze test nu eenmaal over, heb ik de set met en zonder Digital Director gehoord. Hoewel de meerprijs op zich wel een stevige uitgave is, wil je niet meer terug zodra je hebt ervaren wat het voor de weergave kan doen. Wederom wil ik ook hier de Formule 1-analogie aanhalen en u nadrukkelijk attenderen dat dit soort verbeteringen alleen zinvol zijn, als de rest van het systeem het ook kan laten horen. Dus probeert u deze set uit en vindt u het verschil maar klein, laat u dan door uw dealer adviseren op vlak van akoestiek en luidsprekers. Voor alle anderen die wel een bijpassend systeem bezitten opent de Digital Director de weg naar nog meer realisme. De weergave wordt zelfverzekerder, nog overtuigender, beter omljnd, komt soepeler en meer natuurlijk over en de wijze hoe je muziek ervaart zit dichterbij de werkelijkheid of het echte concert zo u wilt. Uiteindelijk is het precies zoals MSB het zelf ook omschrijft en wordt het veroorzaakt door de nog lagere ruisvloer en een hogere rekensnelheid. Aspecten waardoor alles met nog meer gemak én nauwkeurigheid plaats kan vinden en de muziek nog meer eer wordt aangedaan.

Luisteren met S202 stereo eindversterker

Toch heeft niets mij voorbereid op wat er gaat gebeuren wanneer ik de S202 stereo eindversterker in het totaalplaatje betrek. Een forse, werkelijk prachtig afgewerkte grootheid die weliswaar de instap voor het Amerikaanse merk vormt, maar absoluut gezien natuurlijk een echt high-end monster is. Bijzonder en opvallend is de wijze waarop behuizingsresonanties al bij het ontwerp zijn vermeden en het met de vingers langs de koelribben strijken enkel een gedempt geluid oplevert. Even terzijde is hier ook bij de DAC en Digital Director rekening mee gehouden. Iets wat je goed kunt zien door hun bijzondere onderzijde en eveneens volledige demping van resonanties. Om het niet al te onduidelijk te maken is nu dus de MSB-filosofie compleet doorgetrokken (de aansturing van de eindversterker komt analoog gebalanceerd en wel uit de Premier DAC) en wat levert dat op? Eigenlijk valt dat in twee woorden te vatten en dat is 'extreme precisie'. Op het moment dat de eindversterker nog niet helemaal op temperatuur is, blijft het beeld nog opvallend tussen de luidsprekers (met een nog extremere focus tot gevolg). Maar eenmaal op bedrijfstemperatuur is het net zo groots, 3D los en ruim als de andere twee hier aanwezige collega's. Prachtig dus.

Zelden waargenomen verschillen

De complete MSB-set geeft een heel duidelijk en precieze weergave, die mooi natuurlijk is en een zeer hoog oplossend vermogen bevat. Op zich is dit correct geformuleerd, maar er gebeurt met dit trio nog iets anders exceptioneels. Het is een fenomeen wat ik nog maar één keer eerder bij een digitale bron zo duidelijk heb gehoord. Ik heb het dan over het onderscheid tussen de verschillende software-resoluties. De dCS Puccini-SACD-speler liet mij alweer de nodige jaren geleden voor het eerst echt duidelijk horen hoe groot de verschillen tussen cd en de SACD laag eigenlijk waren. Later kwamen daar ook spelers van merken als Accuphase en Esoteric bij. Toch gaat de complete MSB-set hier nog verder mee. Nooit eerder heb ik namelijk zo duidelijk de verschillende hoorbare resolutiestappen tussen ieder(!) formaat zo duidelijk waar kunnen nemen. En dan niet alleen van 16-bit PCM, naar 24- of 32-bit. Maar ook alle waardes daartussen. Dus ook de stapjes van 16-bit 44 kHz, 48 kHz of 96 kHz. En dat alles ook nog eens bij 24- en 32-bit en eveneens DSD. Het eindresultaat leidt tot verbazingwekkende luisterindrukken. Een presentatie waarbij ik met digitaal verder ben gekomen als ooit tevoren. Als de zachte MSB-signatuur u bevat door z'n volstrekt natuurlijke, rustige eigenschappen, dan kunt u de puntjes op de i zetten door nog met kabels en luidsprekers te experimenteren.

Buitengewoon moeiteloze dynamische contrasten

Als laatste van deze inmiddels zeer uitgebreide test, wil ik het graag met u nog even over de prachtig gereproduceerde dynamische contrasten, met een bijna bizarre headroom hebben. Want terwijl u mijn impressies leest, zou het best kunnen dat u nu de indruk heeft gekregen dat 'zacht, verfiend,

vloeiend en natuurlijk' uiteindelijk ook heeft geresulteerd in een saaie en grijze weergave. Gelukkig is in de praktijk het tegendeel het geval, want door de extreem lage ruisvloer, de zeer potente eindversterker en de volledig compromisloze totaalopzet, is dit trio in staat tot een volstrekt moeiteloze en ongedwongen verwerking van grote dynamische contrasten. Wederom haal ik er de auto-analogie bij door op de werkwijze van Max Verstappen te wijzen. Ogenschijnlijk rijdt hij zonder enige moeite ronde na ronde vooraan in het veld. Het ziet er zo gemakkelijk uit, dat we bijna zouden vergeten hoe enorm veel moeite en inspanning dit de jaren daarvoor heeft gekost. Maar wie de vorm beheerst, is de inhoud meester en zo is het net zo met dit indrukwekkend fraaie MSB Technology-totaalsysteem.

Conclusie

Met de Premier DAC, Premier Digital Director en S202 stereo eindversterker heeft het Amerikaanse MSB een ogenschijnlijk weinig spectaculair klinkend totaalsysteem op de markt gezet. Zo volstrekt vanzelfsprekend, vrij van artefacten en kleuring, moeiteloos, gecontroleerd, 3D en hoogoplossend hoor je maar zelden. Het laat bovendien hele lange luistersessies toe zonder enige verveling of vermoeidheid. Het systeem presteert zowel met Roon (ready) en als DAC net zo geraffineerd en compromisloos en presteert bovendien op ieder volumeniveau even goed. De S202 is daarbij ook in staat om ook lastige luidsprekers perfect aan te sturen. Hoewel de losse componenten hun bekende merkeigen weergave verspreiden, kunnen deze eigenschappen nog meer worden versterkt wanneer ze met elkaar worden gebruikt. Alles wat u er eerder al goed aan vond, wordt dan nog een stuk beter en nadrukkelijker de 'hifi-loze' kant op. Het heeft ook een stuk nieuw persoonlijke kennis opgeleverd, want behalve dat MSB een digitaal specialist is, weet ik nu dat ook de versterkers van hetzelfde topniveau zijn. Toch was het voor mij uiteindelijk het totaalsysteem wat voor de ware belevenis zorgde. Een ervaring die ik niet snel meer zal vergeten en vooral bij lange luistersessies enorm diep onder de huid kan gaan. Horen is hier echt geloven en veel beter zal digitaal de komende jaren niet worden.

Tekst & fotografie: Werner Euro

PRIJZEN	
MSB PREMIER DAC – INCLUSIEF RENDERER MODULE	€ 31.000,-
MSB PREMIER DIGITAL DIRECTOR	€ 16.800,-
MSB S202 STEREO EINDVERSTERKER	€ 33.000,-

PRIJZEN VAN UNIVERSELE INGANGSMODULES:	
USB2 INPUT - SPEELT DSD TOT 256X EN	€ 1.100,-
PCM TOT 384 KHZ, INCLUSIEF MQA	
RENDERER VERSIE 2 INPUT, INCLUSIEF ROON ENDPOINT	€ 2.250,-
PRO ISL MODULE	€ 1.100,-
PRO USB / PRO ISL KIT INCL. OPTISCHE KABEL	€ 1.100,-
PRO USB - OPTICAL/COAXIAL - AES/EBU1	€ 1.100,-
BALANCED - DUAL PRO I2S INPUT MODULE	

VERY FINE SOLUTIONS, TEL: +32(0)472 425 775
E-MAIL: SALES@VERFINESOLUTIONS.EU
WWW.VERYFINESOLUTION.COM

►►END